

INTERPRETACIÓ EL PATRIMONI, RUTES CULTURALS I PATRIMONI SUBTIL

Professors: Dr. Jesús Oliver-Bonjoch, Dr. Enric Puig, i Anna Casas

Dimarts de 18 h. a 21 h. el 28 de febrer, 7, 14, 21, 28 de març, 4, 25 d'abril, 2, 9, 16, 23, 30 de maig de 2017

Dimecres de 18 h. a 21 h. del 15, 22 de febrer, 1, 8 de març de 2017

Descripció i Temari:

1. Metodologia per a interpretar el Patrimoni arquitectònic sacre (introducció).
Com entendre el patrimoni: Què preguntar.
De l'observació a la contemplació dels monuments sacres.
2. L'espai sagrat.
Orígens del concepte d'espai sagrat.
Els primers espais sagrats. Els temples de les religions precristianes.
3. El context -l'entorn- dels edificis sacres.
El món rural. El romànic.
La ciutat. La catedral gòtica.
4. Dimensió simbòlica dels temples cristians.
Aquest tema s'exemplificarà a través d'una visita en un matí de dissabte.
(la data és fixarà durant la primera classe del mòdul d'acord amb els alumnes).
5. Els monestirs, ciutadelles espirituals. Dimensió simbòlica del claustre.
6. El projecte pedagògic d'un monument cristià.
Objectius i condicions del projecte pedagògic.
Elements i fases en l'elaboració i la redacció del projecte.
Retolació, textos, guió de continguts orals.
L'aula didàctica i el centre d'interpretació.
7. El viatge cultural.
Metodologia del viatge cultural.
La ciutat històrica.
L'itinerari temàtic.

ARQUEOLOGIA CRISTIANA, ICONOGRAFIA I SIMBOLOGIA RELIGIOSA

Professors: Dr. Robert Baró i Dr. Jaume Aymar i Ragolta
Dijous de 18 h. a 21 h. del 16 de febrer de 2017 al 4 de maig de 2017

Iconografia i simbologia religiosa Prof. Jaume Aymar

Temari:

1. Introducció a la iconografia. Iconologia. Els programes iconogràfics. Els tractats d'iconografia.
2. Els números i el seu significat.
3. El llenguatge dels colors.
4. Imatges de la divinitat.
5. Icones de Jesucrist.
6. Representacions de la Trinitat.
7. Categories angèliques.
8. Imatges de Maria.
9. Els sants i els seus atributs.
10. Apòstols.
11. Evangelistes.
12. Màrtirs.
13. Pares de l'Església.
14. Confessors.
15. Sants monjos i monges.
16. Visions místiques.
17. Sants guaridors i populars.
18. Bestiaris.

Bibliografia bàsica

J.F. ESTEBAN, *Tratado de Iconografía*. Barcelona, Istmo, 1990.

L. MONREAL TEJADA, *Iconografía del Cristianismo*. Barcelona, El Acanalado, 2000.

J.AYMAR et al., *Simbologia religiosa en l'art occidental*. Barcelona, Edimurtra, 2006.

L.M. VERICAT, *Diccionari de símbols cristians*. Barcelona, Farell, 2008

J.M. MARTÍ BONET, *Sacra Antiqua. Diccionario ilustrado de términos del Patrimonio Artístico y Cultural de la Iglesia*. Barcelona, CPL, 2015.

(s'aportarà bibliografia específica per cada tema)

Arqueologia Cristiana Prof. Robert Baró

Descripció i Temari:

1. Introducció
 - a. Bibliografia
 - b. Fonts documentals
2. El lloc de culte cristià
 - a. Dura Europos i la Domus Ecclesiae
3. Tècniques arqueològiques.
4. Terra Santa. Primeres comunitats i evergetisme constantinià.
 - a. Galilea i Natzaret
 - b. Judea i Jerusalem
5. Monaquisme primitiu
 - a. Egipte
 - b. Síria
6. Culte dels màrtirs
7. Topografia cristiana de Roma
 - a. Cementiris
 - b. *Tituli*
 - c. Basíliques
8. Grans conjunts d'Itàlia
 - a. Milà
 - b. Ravenna
 - c. Nola
9. Conjunts de La Tarraconense:
 - a. Conjunts episcopals:
 - i. Tarraco
 - ii. Barcino
 - iii. Egara
 - iv. Valentia
 - b. Conjunts menors
 - i. El Bovalar
 - ii. Martorell
 - iii. Sant Cugat
 - iv. Sentmenat
 - v. Iluro,
 - c. Balears:
 - i. Basíliques de Menorca
 - ii. Basíliques de Mallorca
 - iii. Monestirs
10. La litúrgia, clau d'interpretació de l'arqueologia.
 - a. Desenvolupament dels ritus
 - b. Ritu de consagració de l'església.
 - c. Objectes i parament litúrgic
11. Conjunts anteriors al romànic
 - a. Topografia de la Barcelona carolíngia
 - b. Conjunts episcopals
 - c. Conjunts monàstics

GAUDÍ I EL MODERNISME

Professor: Dr. Jaume Aymar i Ragolta

Dijous de 18 a 21 h. del 11 de maig de 2017 al 1 de juny de 2017

Descripció:

En aquest mòdul del Diploma d'especialització en Gestió del Patrimoni Cultural Eclesiàstic (2013) tractarem la figura d' Antoni Gaudí des dels eixos temàtics més propis de la titulació. D'entre tota la producció de l'arquitecte ens centrarem sobre tot en els edificis eclesiàstics i a partir d'ells explicarem la trajectòria artística, intel·lectual i espiritual de l'arquitecte:

- 1) En primer lloc introduïrem la figura d'Antoni Gaudí i Cornet, contextualitzarem l'autor en el seu temps, en els fets que van marcar el seu itinerari humà, artístic i espiritual, ens referirem a la seva amistat amb els bisbes Campins, Grau i Torras i Bages; amb mossèn Cinto Verdaguer, amb Sant Enric d'Ossó i amb seglars com Josep Maria Bocabella, Matamala, Joan Maragall, el marquès de Comillas o Eusebi Güell. Situarem la seva figura en els estils històrics, el modernisme i la seva aportació personalíssima a l'arquitectura.
- 2) Analitzarem la seva relació amb el Monestir, Santuari i muntanya de Montserrat (intervenció en l'absis de la basílica al costat de l'arquitecte Francesc de P. del Villar, participació en el Congrés Litúrgic i primer misteri de Glòria en el Rosari Monumental).
- 3) Presentarem la seva relació amb el seu admirat Joan Martorell i Montells (contribució al projecte de façana de la Catedral de Barcelona, cooperació en les esglésies de les Saleses del Passeig de Sant Joan, en els jesuïtes del carrer de Casp i en el projecte no realitzat dels benedictins celestins a Villaricos, Almeria).
- 4) Estudiarem el caràcter al·legòric de les seves obres algunes realitzades i altres en projecte (missions franciscanes de Tanger, església de la colònia Güell, Teresianes de Ganduxer...).
- 5) Analitzarem el seu treball com a assessor i restaurador (Monestir de Poblet, Catedral de Palma de Mallorca, Sant Esteve de Granollers, Catedral de Vic...)
- 6) Ens aturarem especialment en el Temple Expiatori de la Sagrada Família de Barcelona, la seva obra cabdal i a la qual va dedicar els darrers anys de la seva vida. Veurem com li agradava d'ensenyar-la personalment i donarem pautes pels qui avui l'han d'ensenyar en profunditat.